

C14 The Regulation of the Minister of Agriculture No. 18 of April 30, 1999

Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali kategooriate, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali tootmisega tegelevate laboratooriumide krediteerimise, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra kinnitamine

Põllumajandusministri 30. aprilli 1999. a määrus nr 18

Seemne ja taimse paljundusmaterjali seaduse (RT I 1998, 52/53, 771) paragrahvi 3 lõike 3, paragrahvi 12 lõike 5, paragrahvi 14 lõike 7, paragrahvi 15 lõike 6, paragrahvi 16 lõike 3, paragrahvi 18 lõigete 3 ja 6, paragrahvi 20 lõike 5 ja paragrahvi 22 lõike 9 alusel ning arvestades Euroopa Liidu direktiivide 92/34/EMÜ, 93/48/EMÜ (EÜT L 393 23. 06. 1993), 93/64/EMÜ (EÜT L 250 07. 10. 1993) ja 93/79/EMÜ (EÜT L 256 14. 10. 1993) nõuetega:

1. Kinnitan "Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali kategooriad, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali tootmisega tegelevate laboratooriumide akrediteerimise, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra" (juurde lisatud).

2. Käesolevat määrust ei rakendata 1998. aastal ja varem Eestis toodetud puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali partiide kohta.

Minister Ivari PADAR
Kantsler Ilmar TUPITS

Kinnitatud põllumajandusministri 30. aprilli 1999. a määrusega nr 18

PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI KATEGOORIAD, PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI TOOTMISEGA TEGELEVATE LABORATOORIUMIDE AKREDITEERIMISE, PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI PAKENDAMISE, TURUSTAMISE JA IMPORDI KORD

I. LIIKIDE LOETELU, MILLELE KEHTIB KÄESOLEV KORD

1. Taimeliigid, millele kehtib käesolev kord ning mis kuuluvad sertifitseerimisele või kontrollimisele, on toodud käesoleva korra lisas 1.

II. PALJUNDUSMATERJALI KATEGOORIAD

2. Supereliitpaljundusmaterjal (SE) - vegetatiivne paljundusmaterjal, mis on:

1) toodetud sordiehtsuse, kaasa arvatud pomoloogiliste omaduste ja taimetervise tagamiseks üldaktsepteeritud meetodite kohaselt;

2) ette nähtud eliitpaljundusmaterjali tootmiseks;

3) toodetud kooskõlas lisas 2 kehtestatud nõuetega;

4) Taimetoodangu Inspeksiooni poolt sertifitseeritud.

3. Eliitpaljundusmaterjal (E) - vegetatiivne paljundusmaterjal, mis on:

1) otse või kindla arvu paljundamise astmete tulemusena toodetud vegetatiivselt supereliitmaterjalist sordiehtsuse, kaasa arvatud pomoloogiliste omaduste ja taimetervise tagamiseks üldaktsepteeritud meetodite kohaselt;

2) ette nähtud sertifitseeritud paljundusmaterjali tootmiseks;

3) toodetud kooskõlas lisas 2 kehtestatud nõuetega;

4) Taimetoodangu Inspeksiooni poolt sertifitseeritud.

4. Sertifitseeritud paljundusmaterjal (C) - vegetatiivne paljundusmaterjal, sh istikud, mis on:

1) otse, või kindla arvu paljundamise astmete tulemusena vegetatiivselt toodetud supereliit- või eliitpaljundusmaterjalist;

2) toodetud kooskõlas lisas 2 kehtestatud nõuetega;

3) Taimetoodangu Inspeksiooni poolt sertifitseeritud.

5. Viirusvaba paljundusmaterjal (VV) - vegetatiivne paljundusmaterjal, sh istikud, mis on:

1) kasvuaegsel inspekteerimisel rahvusvaheliselt aktsepteeritud metoodika kohaselt kontrollitud ja tunnistatud vabaks mistahes viirushaiguste sümptomitest;

2) säilitatud viiruste levikut tagavates tingimustes;

3) Taimetoodangu Inspeksiooni poolt kontrollitud ja tunnistatud vabaks tuntud viirustest;

4) paljundusmaterjal, mis kindla arvu paljundamise astmete tulemusena on toodetud otse sellisest materjalist, on kasvuaegsel inspekteerimisel tunnistatud vabaks mistahes viirustest ning toodetud ja säilitatud infektsiooni välistavates tingimustes, loetakse samuti viirusvabaks.

6. Kontrollitud materjal (K) - vegetatiivne paljundusmaterjal, sh istikud, mis on:

1) toodetud kooskõlas lisas 2 kehtestatud nõuetega;

2) Taimetoodangu Inspeksiooni poolt kontrollitud.

7. Taimetoodangu Inspeksioon korraldab puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali sertifitseerimist ja kontrolli vastavalt rahvusvaheliselt kehtestatud nõuetele. Sertifitseerimist ja kontrollimist käsitlevad õigusaktid avaldatakse Taimetoodangu Inspeksiooni Teatajas.

III. PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI TOOTMISEGA TEGELEVATE LABORATOORIUMIDE AKREDITEERIMINE

8. Mikropaljundamise meetodeid kasutades supereliitpaljundusmaterjalile eelnevate põlvkondade paljundusmaterjali on õigus toota ainult kehtiva korra kohaselt akrediteeritud laboratooriumil, mis on tunnustatud vastavaks rahvusvahelistele nõuetele ning sordi omaniku, esindaja või säilitajaga sõlmitud lepingu alusel. Laboratoorium on kohustatud järgima rahvusvaheliselt kehtestatud meetodikat.

9. Laboratoorium:

1) kogub ja säilitab dokumente paljundamise algmaterjali päritolu kohta, andmeid kellele, millises koguses ning missuguse sordi paljundusmaterjali on turustatud;

2) on sõlminud lepingud supereliitpaljundusmaterjalile eelnevate põlvkondade paljundusmaterjali tootmiseks või laboratooriumil on vastav tootmissüsteem;

3) kohustub tagama toodetud paljundusmaterjali sordiehtsuse ja taimetervise.

10. Punkti 9 alapunktis 2 sätestatud lepingute koopiad tuleb esitada Taimetoodangu Inspeksioonile.

11. Kui akrediteeritud laboratoorium on ühtlasi sordi säilitajaks, võib nimetatud supereliitpaljundusmaterjalile eelnevate põlvkondade paljundusmaterjali toota ainult Taimetoodangu Inspeksiooni poolt kontrollitud ja sordikirjeldusele vastavast algmaterjalist.

IV. PALJUNDUSMATERJALI PAKENDAMISEL, MÜÜGIPAKENDI SULGEMISEL JA MARKEERIMISEL ESITATAVAD NÕUDED

12. Turustamisotstarbelise paljundusmaterjali tootmise või pakendamisega tegeleda soovivad isikud peavad tegevusloa saamiseks esitama nõuetekohase kirjaliku taotluse (lisa 3) Taimetoodangu Inspeksioonile.

13. Sertifitseerimisele või kontrollimisele kuuluvate liikide (lisa 1) sordid peavad olema võetud puuvilja- ja marjakultuuride soovitatud sortide nimekirja, mis esitatakse Taimetoodangu Inspeksioonile ja mis avaldatakse Taimetoodangu Inspeksiooni Teatajas.

14. Kontrollimisele kuuluvate liikide (lisa 1) sortide sordikirjelduse koostab tootja.

15. Sertifitseeritaks või kontrollitaks loetakse paljundusmaterjal, mis käesoleva korra kohase tunnustamise, lisa 4 sätestatud taimehaiguste ja -kahjurite kontrolli ning laboratoorsete analüüside tulemusena on tunnustatud vastavaks käesolevas korras konkreetsele kategooriale kehtestatud nõuetele.

16. Sertifitseerimise või kontrollimise eesmärgil läbiviidava tunnustamise käigus kontrollib Taimetoodangu Inspeksiooni ametlik tunnustaja rahvusvahelise meetodika kohaselt kasvava taimiku vastavust lisa 2 sätestatud nõuetele ja väljastab tunnustatud paljundusmaterjali partiile tunnustamisakti.

17. Ametlik tunnustaja on:

1) Taimetoodangu Inspeksiooni inspektor; või

2) Taimetoodangu Inspeksiooni peadirektori või peadirektori asetäitja volitatud isik, kes ei saa läbiviidud toimingute tulemusel omakasu.

18. Tunnustamise läbiviimise eest vastutab Taimetoodangu Inspeksioon, taimehaiguste ja -kahjurite määramiseks teostatud laboratoorsete analüüside teostamise eest Taimse Materjali Kontrolli Keskus, kes esitab analüüsitulemused kooskõlastatud tähtaegadel Taimetoodangu Inspeksioonile.

19. Võttes arvesse ametliku tunnustamise ja laboratoorsete analüüside tulemusi ning tootja poolt kogutud ja säilitatud andmeid, väljastab Taimetoodangu Inspeksioon sertifitseeritud või kontrollitud paljundusmaterjali partii kohta taimetunnistuse. Väljastatud dokument on kehtiv selle väljastamise kuupäevale järgneva aasta jooksul.

20. Taimetoodangu Inspeksioonil on õigus sertifitseerida eliitpaljundusmaterjalina teistes riikides sordi omaniku poolt sordiehtsust ja taimetervist tagavate rahvusvaheliselt aktsepteeritud meetodite kohaselt toodetud eliitpaljundusmaterjalile eelnevate põlvkondade paljundusmaterjali, sõltumata paljundamise meetoditest.

21. Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud või viirusvaba paljundusmaterjali konteineri sulgemiskoht peab olema pitseeritud ametliku etiketi mudeli kohaselt trükitud Taimetoodangu Inspeksiooni ametliku turvakleebisega (lisa 5).

22. Paljasjuused istikud peavad turustamisel olema seotud kindla arvuga kimpudesse, mille seose kinnituskoht peab olema pitseeritud Taimetoodangu Inspeksiooni plommiga.

23. Sertifitseeritud paljundusmaterjali üksikistikute mtügil peavad istikud olema varustatud ametliku etiketiga (lisa 5).

24. Kontrollitud või viirusvaba paljundusmaterjali üksikistikud peavad olema varustatud nõuetekohase tootekirjeldusega (lisa 5).

V. PALJUNDUSMATERJALI TURUSTAMISEL KEHTIVAD KVALITEEDINÕUDED

25. Turustada on lubatud ainult sertifitseeritud või kontrollitud või viirusvaba paljundusmaterjali homogeensete partiidenä. Lisas 2 toodud taimeliikide gruppidesse kuuluv paljundusmaterjali partii peab olema jagatud kvaliteediklassidesse (valikutesse). Partii peab olema varustatud taimetunnistusega. Turustatavad istikud peavad olema varustatud vastavalt kategooriale kas ametliku etiketi või tootekirjeldusega.

26. Avalduse vegetatiivse paljundusmaterjali sertifitseerimiseks esitab sordi omanik, esindaja või säilitaja, kontrollimiseks tootja, Taimetoodangu Inspeksioonile.

27. Sertifitseerimise või kontrollimise nõue ei kehti:

- 1) katseteks ja teadustööks turustatava paljundusmaterjali puhul;
- 2) aretustööks turustatava paljundusmaterjali puhul.

28. Paljundusmaterjali turustamisel kehtivate kvaliteedinõuete täitmiseks peavad tootjad, turustajad ja importijad koostöös Taimetoodangu Inspeksiooniga:

- 1) määrama tegevusalale vastavad kriitilised punktid, mis kuuluvad kontrollimisele;
- 2) kehtestama kriitiliste punktide jälgimise ja kontrolli protseduuri ning koostama kirjaliku juhendi nimetatud toimingute läbiviimiseks;
- 3) kehtestama proovide võtmise ja analüüsimise korra;
- 4) kehtestama toodetud, turustatud või imporditud paljundusmaterjali üle arvestuse pidamise korra.

29. Turustaja peab erinevatest partiidest pärit taimse paljundusmaterjali turustamisel pidama arvestust partii eri osade kohta.

30. Andmed, mida paljundusmaterjali tootjad on kohustatud koguma ja säilitama kvaliteedinõuete täitmise kontrollimiseks:

- 1) andmed ostetud paljundusmaterjali kohta;
- 2) andmed toodetava paljundusmaterjali kohta;
- 3) andmed turustatud või väljapoole tootmisüksust toimetatud paljundusmaterjali kohta;
- 4) andmed keemilise taimekaitse (pritsimiste arv, tööde tegemise kuupäev, kasutatud kemikaali nimetus) kohta.

VI. PALJUNDUSMATERJALI IMPORDI NÕUDED

31. Importida on lubatud ainult Eestis või mõnes välisriigis ametlikult registreeritud sordi paljundusmaterjali. Imporditav paljundusmaterjal peab olema vaba käesoleva korra lisas 4 loetletud ohtlikest taimehaigustest ja -kahjuritest.

32. Imporditav puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjal peab olema vastava järelevalvet teostava ametkonna poolt kontrollitud ja varustatud fütosanitaarse sertifikaadiga ning käesoleva korra nõuete kohaselt pakendatud.

33. Taimetoodangu Inspeksioonil on vastavalt seemne ja taimse paljundusmaterjali seadusele õigus kehtestada tähtajaline piirang paljundusmaterjali impordil konkreetselt riigist, kui korduvate analüüside tulemused kinnitavad imporditavate partiide mittevastavust käesoleva korra lisas 2 kehtestatud nõuetele.

Lisa 1

"Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali kategooriate, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali tootmisega tegelevate laboratooriumide akrediteerimise, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde

PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE LIIGID, MILLELE KEHTIB KÄESOLEV KORD

1. Puuvilja- ja marjakultuuride liigid, millele kehtib käesolev kord ning mis kuuluvad kontrollimisele või sertifitseerimisele (tähistatud*):

- Citrus sinensis (L.) Osbeck	apelsinipuu
- Citrus limon (L.) Burm. f.	sidrunipuu
- Citrus reticulata Blanco	mandariinipuu
- Citrus paradisi Macf.	greipfruudipuu
- Citrus aurantifolia (Christm.) Swing	laimipuu
- Corylus avellana L.	sarapuu
- Fragaria x ananassa Duch.	aedmaasikas*

- Juglans regia L.	Kreeka pähklikpuu
- Malus Mill.	õunapuu*
- Prunus amygdalus Batsch	mandlipuu
- Prunus armeniaca L.	aprikoosipuu
- Prunus avium L.	maguskirsipuu*
- Prunus cerasus	hapukirsipuu*
- Prunus domestica L.	ploomipuu*
- Prunus persica (L.) Batsch	virsikupuu
- Prunus salicina	Jaapani ploomipuu
- Pyrus comillimeetritunis L.	pirnipuu*
- Cydonia Mill.	küdoonia
- Ribes	sõstrad, karusmari*
- Rubus	vaarikad*
- Pistacia vera	pistaatsia
- Olea europaea	oliivipuu

2. Muud puuvilja- ja marjakultuuride liigid, millele kehtib käesolev kord:

- Aronia mitschurinii Skvortsov & Maitulina	must aroonia
- Hippophae rhamnoides L.	astelpaju
- Lonicera caerulea var. edulis ja L. caerulea var. altaica	sõõdav kuslapuu
- Vaccinium L.	jõhvikas, pohl, põõsasmustikas

Lisa 2

"Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali kategooriate, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali tootmisega tegelevate laboratooriumide akrediteerimise, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde

PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALILE KEHTIVAD KVALITEEDINÕUDED

1. Puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisest paljundusmaterjali tootmiseks ettenähtud kasvukohal peab:

1) eliitpaljundusmaterjalile eelnevate kategooriate ja eliitpaljundusmaterjali kasvatamisel olema möödunud 5 aastat;

2) sertifitseeritud paljundusmaterjali kasvatamisel 2 aastat.

2. Taimelahustajate leviku takistamiseks peab minimaalne kaugus madalama kategooria paljundusmaterjali tootmispiirkondadest olema:

1) eliitpaljundusmaterjalile eelnevate põlvkondade ja eliitpaljundusmaterjali kasvatamisel 30 meetrit;

2) sertifitseeritud paljundusmaterjali kasvatamisel 15 meetrit.

3. Tunnustamisel peab paljundusmaterjal vastama järgmistele nõuetele:

	SE	E	C	VV	K
1) raskete viirushaiguste tunnustega taimi, maksimaalselt %	0,0	0,2	1,0	0,0	1,5
2) viirushaiged taimi kokku, maksimaalselt %	0,2	0,5	2,0	0,0	2,5

4. Viirusvaba paljundusmaterjal kuulub kohustuslikule laboratoorsele viirushaiguste kontrollile.

5. Paljundusmaterjali tuleb hoida eraldi partiidena. Partiid peavad tootja poolt olema tähistatud selliselt, et oleks võimalik erinevaid partiisid identifitseerida.

6. Paljundusmaterjali turustamisel kehtivad kvaliteedinõuded on järgmised:

1) istiku tüvi peab olema nii sirge, et seda ei oleks vaja pärast puu alalisele kasvukohale istutamist painutada ega tugevate abil koolutada;

2) istikute juurestik peab olema hästi arenenud, narmasjuurtega, maapealse osaga tasakaalus ning oluliste vigastusteta;

3) istiku tüvi peab olema vigastusteta. Lubatud on ainult okste lõikehaavad, millest suuremad peavad olema kaetud õlivärvi või muu haavakaitsevahendiga ning haava paranemise tunnusena peab olema näha haavakoe vallikujuline ring;

4) paljasjuurseid istikuid tohib müüa vaid ilma lehtedeta, s.t stügisel pärast kasvu lõppemist ja kevadel kuni pungade avanemiseni. Istikud peavad olema kuivamistunnusteta;

5) nõuistik (konteineristik) peab olema hästi juurdunud. Nõu eemaldamisel ei tohi mullapall juurte ümber ära laguneda;

6) istikud peavad olema sordiehtsad.

7. Õuna- ja pirnipuu, ploomi- ja kirsipuu, sõstra ja karusmarja, maasika ja vaarika istikud ning viljapuude pookealused jagatakse kvaliteediklassidesse.

8. Õunapuu- ja pirnipuu istikute I klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) tüvi mõõdetuna juurte hargnemiskohast kuni alumise oksani peab olema 60-80 sentimeetri kõrgune (nõrgakasvulistel istikutel 40-60 sentimeetrit);

2) tüve läbimõõt juurte hargnemiskohast 10 sentimeetri kõrgusel peab olema vähemalt 15 millimeetrit;

3) lisaks juhtoksale (ladvale) peab olema vähemalt kolm üle 30 sentimeetri pikkust sobiva asetusega võraoksa väljumisnurgaga vähemalt 40 kraadi;

4) juurestik peab koosnema vähemalt kolmest jämedamast üle 3 millimeetrise läbimõõduga põhijuurest pikkusega vähemalt 25 sentimeetrit;

5) nõuistiku juurepall peab olema vähemalt 7 liitrit.

9. Õunapuu- ja pirnipuu istikute II klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) tüvi, mõõdetuna juurte hargnemiskohast kuni alumise oksani, peab olema 60-80 sentimeetri kõrgune (nõrgakasvulistel istikutel 40-60 sentimeetrit);

2) tüve läbimõõt juurte hargnemiskohast 10 sentimeetri kõrgusel peab olema vähemalt 13 millimeetrit;

3) lisaks juhtoksale (ladvale) peab olema vähemalt kaks üle 30 sentimeetri pikkust sobiva asetusega võraoksa väljumisnurgaga vähemalt 45 kraadi;

4) juurestik peab koosnema vähemalt kahest jämedamast üle 3 millimeetrise läbimõõduga põhijuurest pikkusega vähemalt 25 sentimeetrit;

5) nõuistiku juurepall peab olema vähemalt 5 liitrit.

10. Õunapuu- ja pirnipuu istikute III klass - okulaadid ehk võrata istikud, peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) sellesse klassi kuuluvad istikud, mis on vähemalt 80 sentimeetri pikkused ja mille tüve läbimõõt juurte hargnemiskohast 10 sentimeetri kõrgusel on vähemalt 8 millimeetrit. Siia kuuluvad ka võraga istikud, mis ei vasta kõrgemate klasside nõuetele, kuid vastavad muude näitajate poolest punktis 6 toodud kvaliteedinõuetele;

2) nõuistiku juurepalli maht peab olema vähemalt 5 liitrit.

11. Ploomipuu- ja kirsipuuistikute I klass - okulaadid ehk võrata istikud, peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) ploomi- ja kirsipuude istikuid on lubatud müüa põdsaspuudena, mille tüve kõrgust ei määratleta;

2) põdsaspuude tüve läbimõõt juurte hargnemiskohast 10 sentimeetri kõrgusel või okste hargnemiskohal peab olema vähemalt 15 millimeetrit;

3) lisaks juhtoksale (ladvale) peab olema vähemalt kolm üle 30 sentimeetri pikkust sobiva asetusega võraoksa väljumisnurgaga vähemalt 45 kraadi;

4) juurestik peab koosnema vähemalt kolmest põhijuurest läbimõõduga üle 3 millimeetri ja pikkusega vähemalt 25 sentimeetrit;

5) nõuistiku juurepall peab olema vähemalt 7 liitrit.

12. Ploomipuu- ja kirsipuuistikute II klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) selle klassi istikute tüve kõrgust ei määratleta;

2) põdsaspuude tüve läbimõõt juurte hargnemiskohast 10 sentimeetri kõrgusel või okste hargnemiskohal peab olema vähemalt 13 millimeetrit;

3) lisaks juhtoksale (ladvale) peab olema vähemalt kolm üle 30 sentimeetri pikkust sobiva asetusega võraoksa väljumisnurgaga vähemalt 45 kraadi;

4) juurestik peab koosnema vähemalt kolmest põhijuurest läbimõõduga üle 3 millimeetri ja pikkusega vähemalt 20 sentimeetrit;

5) nõuistiku juurepall peab olema vähemalt 5 liitrit.

13. Ploomipuu- ja kirsipuuistikute III klass - võrata istikud, peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) istikud peavad olema vähemalt 50 sentimeetri pikkused ja mille tüve läbimõõt juurte hargnemiskohast 10 sentimeetri kõrgusel on vähemalt 8 millimeetrit. Siia kuuluvad ka võraga istikud, mis

ei vasta kõrgemate klasside nõuetele, kuid vastavad muude näitajate poolest punktis 6 toodud kvaliteedinõuetele;

2) nõuistikute juurepall peab olema vähemalt 5 liitrit.

14. Sõstra- ja karusmarjaistikute I klass - okulaadid ehk võrata istikud, peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) istikutel peab olema vähemalt kolm üheaastast oksa hargnemiskohast mõõdetud pikkusega C mustal sõstral vähemalt 40 sentimeetrit, punasel sõstral ja karusmarjal vähemalt 30 sentimeetrit;

2) oksa hargnemiskoht võib juurte hargnemiskohast mõõdetuna olla kuni 5 sentimeetri kõrgusel;

3) nõuistiku juurepall peab olema vähemalt 3 liitrit.

15. Sõstra- ja karusmarjaistikute II klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) istikutel peab olema vähemalt kaks üheaastast oksa hargnemiskohast mõõdetud pikkusega - mustal sõstral vähemalt 35 sentimeetrit, punasel sõstral ja karusmarjal vähemalt 25 sentimeetrit;

2) oksa hargnemiskoht võib juurte hargnemiskohast mõõdetuna olla kuni 5 sentimeetri kõrgusel;

3) mullapalliga istiku nõu maht peab olema vähemalt 3 liitrit.

16. Sõstra- ja karusmarjaistikute (okulaadide ehk võrata istikute) III klassi kuuluvad sõstra- ja karusmarjaistikud, mis ei vasta kõrgemate klasside nõuetele, kuid vastavad punktis 6 toodud kvaliteedinõuetele.

17. Maasikaistikute I klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) narmasjuurestik peab olema vähemalt 5 sentimeetri pikkune;

2) istikul peab olema vähemalt kolm hästiarenenud lehte;

3) nõuistiku juurepall peab olema vähemalt 50 kuupsentimeetrit.

18. Maasikaistikute II klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) narmasjuurestik peab olema vähemalt 4 sentimeetri pikkune;

2) istikul peab olema vähemalt vähemalt kaks hästiarenenud lehte;

3) nõuistiku juurepall peab olema vähemalt 50 kuupsentimeetrit.

19. Vaarikaistikute I klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) istikute maapealne osa peab olema vähemalt 40 sentimeetri pikkune ja juurte hargnemiskohast 5 sentimeetri kõrgusel vähemalt 6 millimeetrise läbimõõduga;

2) nõuistikute juurepall peab olema vähemalt 1 liiter.

20. Vaarikaistikute II klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) istikute maapealne osa on vähemalt 30 sentimeetri pikkune ja 5 sentimeetri kõrguselt vähemalt 5 millimeetrise läbimõõduga;

2) mullapalliga istiku nõu maht peab olema vähemalt 1 liiter.

21. Viljapuude pookealuste I klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) pookealuste läbimõõdõt juurte hargnemiskohalt peab olema 8-10 millimeetrit;

2) juurestik peab olema harunenud ning seemikalustel üle 15 sentimeetri pikkune;

3) kloonaluste risoom peab olema üle 5 sentimeetri pikkune ja juured puitunud.

22. Viljapuude pookealuste I klass peab vastama järgmistele nõuetele:

1) pookealuste läbimõõdõt juurte hargnemiskohalt peab olema 6-8 millimeetrit;

2) juurestik peab olema harunenud ning seemikalustel üle 15 sentimeetri pikkune;

3) kloonaluste risoom peab olema üle 5 sentimeetri pikkune.

23. Viljapuude pookealuste III klassi kuuluvad pookealused, mis ei vasta I ja II klassi pookealustele esitatavatele nõuetele, kuid vastavad punktis 6 kehtestatud kvaliteedinõuetele.

Lisa 3

"Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali kategooriate, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali tootmisega tegelevate laboratooriumide akrediteerimise, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde

TAOTLUS TEGEVUSLOA SAAMISEKS

Taotleja Äriregistri/isikukood

Aadress

Telefon

faks

e-post

Kontaktisik

esmane avaldus

varem antud tegevusloa muutmise

Tootmistingimuste kirjeldus:

Tegevusvaldkondade loetelu:

Paljundusmaterjali
tootmine

Paljundusmaterjali
pakendamine

Paljundusmaterjali
turustamine

Paljundusmaterjali
import

Liikide loetelu, mille paljundusmaterjali tootmise või pakendamise soovitakse tegeleda:

Kuupäev

Allkiri

Lisa 4

"Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali kategooriate, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali tootmisega tegelevate laboratooriumide akrediteerimise, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde

PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE LIIKIDELE OHTLIKUKS LOETAVAD TAIMEHAIGUSED
JA -KAHJURID

**Puuvilja- ja marjakultuuride
taimeperekonnad ja liigid**

Citrus aurantifolia (Christm.) Swing
Citrus limon L. Burm. f.
Citrus paradisi Macf.
Citrus reticulata Blanco
Citrus sinensis (L.) Osbeck

Corylus avellana

Cydonia Miller *Pyrus comillimeetritunis* L.

**Taimehaigused ja -kahjurid, mida ei tohi taimsel materjalil
visuaalsel kontrollil esineda**

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Aleurothrixus floccosus* (Mashell)

- *Meloidogyne* spp.

- *Parabemisia myricae* (Kuwana)

- *Tylenchulus semipenetrans*

Seened

- *Phytophthora* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Citrus leaf rugose

- Haigused, mis tekitavad noortel lehtedel psoroosisarnaseid

sümptomeid, nagu Psorosis, Ring spot, Cristacortis, Impietratura,

Concave gum

- Infectious variegation

- Viroidid, nagu *Exocortis*, *Cachexia-Xyloporosis*

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Epidiaspis leperii*

- *Eriophis avellanae*

- *Pseudaulacaspis pentagona*

- *Quadraspidiotus perniciosus*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*

- *Xanthomonas campestris* pv. *corylina*

Seened

- *Armillariella mellea*

- *Chondrostereum purpureum*

- *Nectria galligena*

- *Phyllactinia guttata*

- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Apple mosaic virus

- Hazel maculatura lineare MLO

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Anarsia lineatella*

- *Eriosoma lanigerum*

- Kilptäid, eriti

Epidiaspis leperii, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidiotus perniciosus*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*

- *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*

Seened

- *Armillariella mellea*

- *Chondrostereum purpureum*

- *Nectria galligena*

- *Phytophthora* spp.

- *Rosellinia necatrix*

- *Verticillium* spp.

<i>Fragaria x ananassa</i> Duch.	<p>Viirused ja viirusesarnased organismid kõik Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides - <i>Aphelenchoides</i> spp. - <i>Ditylenchus dipsaci</i> - <i>Tarsonemidae</i> Seened - <i>Phytophthora cactorum</i> - <i>Verticillium</i> spp.</p>
<i>Juglans regia</i> L.	<p>Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti - Strawberry green petal MLO Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides - Kilptäid, eriti <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>, <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterid - <i>Agrobacterium tumefaciens</i> - <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>juglandi</i> Seened - <i>Armillariella mellea</i> - <i>Chondrostereum purpureum</i> - <i>Nectria galligena</i> - <i>Phytophthora</i> spp.</p>
<i>Malus</i> Miller	<p>Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti - Cherry leaf roll virus Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides - <i>Anarsia lineatella</i> - <i>Eriosoma lanigerum</i> - Kilptäid, eriti <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>, <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterid - <i>Agrobacterium tumefaciens</i> - <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> Seened - <i>Armillariella mellea</i> - <i>Chondrostereum purpureum</i> - <i>Nectria galligena</i> - <i>Phytophthora cactorum</i> - <i>Rosellinia necatrix</i> - <i>Venturia</i> spp. - <i>Verticillium</i> spp.</p>
<i>Olea europaea</i>	<p>Viirused ja viirusesarnased organismid kõik Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides - <i>Eusophera pinguis</i> - <i>Meloidogyne</i> spp. - <i>Saissetia oleae</i> Bakterid - <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>savastanoi</i> Seened - <i>Verticillium dahliae</i></p>
<i>Pistacia vera</i>	<p>Viirused ja viirusesarnased organismid kõik Seened - <i>Verticillium</i> spp.</p>

- Prunus domestica* L. *Prunus salicina*
- Viirused ja viirusesarnased organismid
kõik
- Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
- *Aculops fockeui*
  - *Capnodis tenebrionis*
  - *Eriophyes similis*
  - *Meloidogyne* spp.
  - Kilptäid, eriti
Epidiaspis leperii, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidotus perniciosus*
- Bakterid
- *Agrobacterium tumefaciens*
  - *Pseudomonas syringae* pv. *mors prunorum*
  - *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*
- Seened
- *Armillariella mellea*
  - *Chondrostereum purpureum*
  - *Nectria galligena*
  - *Rosellinia necatrix*
  - *Verticillium* spp.
- Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti
- Prune dwarf virus
  - Prune necrotic ringspot virus
- Prunus armeniaca* L. *Prunus amygdalus* Batsch
- Prunus persica* (L.) Batsch
- Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
- *Anarsia lineatella*
  - *Capnodis tenebrionis*
  - *Meloidogyne* spp.
  - Kilptäid, eriti
Epidiaspis leperii, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidotus perniciosus*
- Bakterid
- *Agrobacterium tumefaciens*
  - *Pseudomonas syringae* pv. *mors prunorum*
  - *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*
- Seened
- *Armillariella mellea*
  - *Chondrostereum purpureum*
  - *Nectria galligena*
  - *Rosellinia necatrix*
  - *Taphrina deformans*
  - *Verticillium* spp.
- Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti
- Prune dwarf virus
  - Prune necrotic ringspot virus
- Prunus avium* L. *Prunus cerasus*
- Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
- *Capnodis tenebrionis*
  - *Meloidogyne* spp.
  - Kilptäid, eriti
Epidiaspis leperii, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidotus perniciosus*
- Bakterid
- *Agrobacterium tumefaciens*
  - *Pseudomonas syringae* pv. *mors prunorum*
  - *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*
- Seened
- *Armillariella mellea*

- *Chondrostereum purpureum*
 - *Nectria galligena*
 - *Rosellinia necatrix*
 - *Verticillium* spp.
 Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti
 - Prune dwarf virus
 - Prunus necrotic ringspot virus
 Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
 - *Aphelenchoides* spp.
 - *Cecidophyopsis ribis*
 Bakterid
 - *Agrobacterium tumefaciens*
 Seened
 - *Armillariella mellea*
 - *Nectria galligena*
 - *Rosellinia necatrix*
 - *Verticillium* spp.
 Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti
 - Black currant reversion
 - Black currant infectious variegation agent
 Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
 - *Aceria essigi*
 Bakterid
 - *Agrobacterium rhizogenes*
 - *Agrobacterium tumefaciens*
 - *Rhodococcus fascians*
 Seened
 - *Armillariella mellea*
 - *Didymella applanata*
 - *Peronospora rubi*
 - *Phytophthora fragariae* var. *rubi*
 - *Verticillium* spp.
 Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti
 - Raspberry bushy dwarf virus
 - Raspberry leaf curl virus
2. Muude puuvilja- ja marjakultuuride liikidele loetakse ohtlikuks järgmisi taimehaiguseid ja -kahjureid:
 Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid
Aronia mitschurinii Taimahaigused ja -kahjurid, mida ei tohi taimsel materjalil visuaalsel kontrollil esineda
 Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
 - *Eriosoma lanigerum*
 - Kilptäid, eriti *Epidiaspis leperii*
 - *Meloidogyne* spp.
 Bakterid
 - *Agrobacterium tumefaciens*
 Seened
 - *Armillariella mellea*
 - *Fusarium* spp.
 - *Nectria galligena*
 Viirused
 kõik
 Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
 - *Meloidogyne* spp.
 Bakterid
 - *Agrobacterium tumefaciens*
 Seened
 - *Stigmina* sp.
- Hippophae rhamnoides* L.

Lonicera caerulea var. *edulis*
L. caerulea var. *altaica*

- *Phytophthora* spp.
- *Fusarium* spp.
- *Verticillium* spp.
- *Phomopsis* sp.
- *Cytospora elaeagni*

Viirused ja viirusesarnased organismid
kõik

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis
arengustaadiumides

- *Aleurodes loniceræ*
- *Phytomyza aprilina*
- Kilptäid, eriti *Epidiaspis leperii*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*

Seened

- *Botryosphaeria obtusa*
- *Insolibasidium deformans*
- *Microsphaera loniceræ*
- *Nectria cinnabarina*

Viirused ja viirusesarnased organismid
kõik

Vaccinium L.

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Contaria vaccinii*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*

Seened

- *Armillariella mellea*
- *Botrytis cinerea*
- *Exobasidium vaccinii* var. spp.
- *Godronia cassandrae*
- *Phytophthora* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid
kõik, aga eriti

- Blueberry shoestring sobemovirus
- Blueberry red ringspot caulimovirus
- Blueberry leaf mottle nepovirus
- Blueberry stunt phytoplasma
- Blueberry witches'-broom phytoplasma
- Cranberry false blossom phytoplasma
- Blueberry mosaic agent
- Ringspot agent of cranberry

Lisa 5

«Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali kategooriate, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali tootmisega tegelevate laboratooriumide akrediteerimise, puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra» juurde

TAIMETUNNISTUSE, AMETLIKU ETIKETI JA TOOTEKIRJELDUSE VORMI JA SISU NÕUDED

1. Ametliku etiketi minimaalne suurus on 110 x 67 millimeetrit.

2. Sertifitseeritud paljundusmaterjali ametlikul etiketil on nõutavad järgmised andmed:

- 1) «sertifitseeritud paljundusmaterjal»;
- 2) Taimetoodangu Inspeksioon;
- 3) tootja nimi ja number;
- 4) liik;
- 5) sort;
- 6) pookealus;
- 7) paljundusmaterjali kategooria;

- 8) partii suurus;
- 9) tootjariik;
- 10) väljaandmise kuupäev.

3. Tootekirjeldusel on nõutavad järgmised andmed:

- 1) liik eesti keeles;
- 2) sort;
- 3) pookealus;
- 4) paljundusmaterjali kategooria või kvaliteediklass;
- 5) tootja või pakendaja nimi ja number või turustaja nimi;
- 6) tootjariik;

4. Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali taimetunnistuse vormi ja sisu nõuded on toodud käesolevate nõuete juurde kuulavas lisas.

Lisa

«Taimetunnistuse, ametliku etiketi ja tootekirjelduse sisu ja vormi nõuete» juurde

TAIMETOODANGU INSPEKTSIOON
PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI
TAIMETUNNISTUS nr _____

TOOTJA NIMI

Tegevusloa nr

Address

Liik

Sort Pookealus

Kategooria Partii suurus, tk

Tunnustamisakti number Tootjarilk

Märkused

Välja antud _____
(kuupaev)

Taimetunnistus kehtib kuni _____
(kuupaev)

Taimetunnistuse väljaandja _____
(allkiri)

_____
(ees- ja perekonnanimi)

Pitser

C15 Summary of the Regulation of the Minister of Agriculture No. 18 of April 30, 1999

The Regulation of the Minister of Agriculture No. 18 of April 30, 1999, establishes the requirements to the imports of the propagating material of fruit species and berries. According to this regulation no imports of the propagating material of fruit species and berries are allowed into Estonia without an import permit from the Plant Production Inspectorate.

Only the propagating material of the varieties officially registered in Estonia or in a foreign country is allowed to be imported. The imported propagating material shall have no dangerous plant diseases and pests.

The propagating material of fruit species and berries has to be controlled by the supervising authority, furnished with the plant health certificate and be packaged according to the requirements set out in the regulation. The Plant Production Inspectorate has the right to establish a fixed-term restriction to the imports of propagating material from a specific country if it has been proven during repeated analysis that the propagating material does not conform to the established requirements of the regulation. The application form is in Appendix 3 of the regulation.